

VAS-ÉS-FÉM-MUNKÁS

XX. évf. 8. sz.

Bukarest, 1934 augusztus 1

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy évre 100, fél évre 50 Lei

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUKAREST VI, STRADA ISVOR No. 11.

A német nemzeti szociálizmus alkonya

A világ gazdasági válság nem kimélte Németországot sem, sőt egyike azoknak az országoknak, amelyben a gazdasági válság a fizikai és intellektuális elemek millióit vetette uccára. És ezen millió és millió munkanélküli és állásnélküliekről azok eltartásáról szociális gondoskodásáról az államnak volt kötelessége gondoskodni. Ezt parancsolta a demokrácia, az igazság és ezt parancsolta a német szervezett munkásság ereje és hatalma. Ezt az erőt és hatalmat és a német demokráciát kellett megsemmisíteni Hitleréknek, mert úgy kívánta a nagytőkések gazdasági érdeke. Mentésíteni kellett az államot és nagytőkéseket a munkanélküli segélyek fizetéséről és a többi szociális terhektől. Ennek a célnak az elérése érdekében kifizetődött a német nagykapitalistáknak egy pár millió márkát a nemzeti szociálizmus stréber vezéreinek rendelkezésére bocsájtani, hisz ezen aránylag kis áldozat árán óriási anyagi kötelezettségektől szabadultak, de ezenfelül az ország gazdasági és politikai vezetését illetően is kizárólagos uralmat biztosítottak a maguk számára, ami azt jelentette, hogy a nép igazi képviselőit kizárták az ország ügyeinek intézéséből, irányításából.

Hitlerék a német kapitalistáktól kapott pénzen több százezer főre rugó úgynevezett rohamosztagos barna ingekbe bujtatott bandita csapatokat szerveztek, fegyverekkel, kézi gránátokkal látták el, melyek segítségével erőszakkal kiűzték a közhivatalokból és minden néven nevezendő intézményből mindazokat, akik más véleményen voltak, mint ők. De főként a marxi alapon álló szociáldemokráciát képviselő elemeket üldözték. A szakszervezeteket erőszakkal hatalmukba kerítették, vagyonukat kisajátították, elvtársaink legjobbjai gyilkosok áldozatai lettek, más része internáló táborok rabjaivá váltak, vagy az emigráció kínos kálváriáját járják.

A szólás szabadság, sajtó és gyülekezési szabadság fogalma megszűnt Németországban. A szociáldemokrata képviselők mandátumait elkobozták, a pártlapjait betiltották, a munkanélküli segélyek fizetését beszüntették, a munkabérek felére szállították le. De nem kimélték azon polgári pártokat sem, amelyek nem adták magukat oda szőröstül bőröstül a faszociálnak. Állandó zűrzavar, anarchia, a rohamosztagosoktól való folytonos félelem és rettegés vált urrá Németországban.

Természetes, a nemzeti szociálizmus nem ezt hirdette uralomrajutása előtt. Munkát ígért a munkanélküli munkásoknak, állást az állásnélküli intellektuelleknek, kenyeret és jobb sorsot a szenvedőknek és e helyett diktatúrát honosított meg, ami elnyomást, börtönt és hallgatást parancsolt az ország lakosaira. Minket szociáldemokratákat nem tévesztettek meg az ígéretek. Tudtuk, hogy a nemzeti szociálizmusnak nem lehet olyan programja, amely csodákat művelhet. Hogy a gazdasági válságra olyan megoldást találjon, amely megmentsse a mai tőkés termelési rendszert és a tömegeket mégis munkához és kenyérhez jutassa. Ilyen csoda nem történhet. A német kapitalizmus csak úgy, mint más országok kapitalistái, kiélték magukat, és csak ideig óráig lehet életüket meghosszabbítani, de tartós jövőt nem lehet részükre biztosítani. Számadatok igazolják, hogy Németországban nem csökkent a munkanélküliek száma, nem enyhült a nyomor, ellenkezőleg,

nővekedett. A nemzeti szocialisták bel- és külpolitikája gazdaságilag csőd szélére vezette az országot. Pedig hónapokon keresztül a világ reakciós sajtója a német nemzeti szociálizmus győzelméről, nagyszerű eredményeiről írtak. A reakció bagolyváraiból örömjongások harsogtak végig a világot, mely szerint megbukott a marxizmus, megbukott nemzetközi szociálizmus eszméje és győzött a nemzeti szociálizmus. Minket a világ reakciós sajtójának örömjongásai nem ejtettek kétségbe. Hitünk és bizva biztunk a szociáldemokrata eszmékben, egy pillanatra sem rendültünk meg hitünkben. Tudtuk, hogy a nemzeti szociálizmuson felépült rendszer hazugságon, judáspénzen és erőszakon épült fel, amely alapjánál fogva nem lehet tartós. És nem tévedtünk. Hitlerék már ölik gyilkolják egymást. Tucatszámra mészárolja le Hitler saját társait, akik bár elég becstelenség voltak vele együtt az országot katasztrófába sodorni, de akik mégis felismerték a tömegek elégedetlenségének még katasztrófálisabb következményeit. Tudatára ébredtek, hogy nem lehet egy hatalmas nagy kultur nemzetet egy örült cukszfűherer tudatlanságára bízni. Ezért összeesküvést szöttek Hitler ellen, amely összeesküvés termékeny talajra talált a rohamosztagos banditák között is, akik közül háromszázezret bocsájtott el Hitler a rohamosztagos kötelékéből a birodalmi reguláris hadsereg vezetőinek nyomására. A rohamosztagos banditák, akik Hitler uralomra segítettek, rögtön ellene fordultak, amikor meg akarta akadályozni őket, a további garázdálkodásban és a munkanélküliség keserű kenyerét dobta oda részükre. A már jobb életmódhoz szokott rohamosztagosok nem voltak hajlandók a parancsnak alávetni magukat, inkább vezérük életére törtek, amit Hitler véresen megboszult. Minden törvényes formálítás és bírói ítélet nélkül mintegy 200 összeesküvőt lemészároltak, köztük, volt minisztereket, rohamosztagos parancsnokokat, tábornokokat és még sok kisebb rangú volt katonatisztet és politikusokat.

Mindezekkel még nincs elintézve a nemzeti szociálizmus sorsa. Ez csak a kezdete a lejton való zuhanásnak, ahol már nincs megállás. Az eldobott tüzcsova tovább ég. Ma Hitler gyilkolta le társait, holnap őt fogják legyilkolni. Németországban a „nemzeti szociálizmus” nevet viselő fascizmus, amely az erőszakon az ígéreteken, a hazug és demagog megítévesztéseken és a kapitalizmus pénzeszákjain épült fel, rövid másfél évi uralomása után már alkonyodik. Amilyen körülmények között életre hívták ezt az elvet, épp olyan körülmények között fog rövioesen kimulni, hogy helyét adjon az igazságnak, a kultúrának, az emberi méltóságnak a minden ember jogokért küzdő szociáldemokráciának.

A német szociáldemokrata párt több százezer példányban kiáltványt bocsájtott ki, melyben ismételtelen rámutat a német reakció gaztetteire és felszólítja a német munkásságot, hogy készüljön a döntő küzdelemre, melyhez mindennap közelebb visz az idők kereke. Meg vagyunk róla győződve, hogy a német munkásság meg fogja találni a módját, hogy a német közéletbe ismét elfoglalja az őt megillető helyet és visszaszerezze magának az elkobozott és letiport igazságot.

* * *

Ausztriában hasonló események zajlanak le, mint Németországban, annyi különbséggel, hogy ott nem a diktátor gyilkolt ez alkalommal, hanem Dollfuss, a kis fasiszta diktátort gyilkolták le, Németországból táplált osztrák nemzeti szociálisták.

Ausztriában mintegy másfél év óta a nemzeti szociálizmus kezdett teret hódítani. Dollfuss, aki már akkor is kancellárja volt Ausztriának, a nemzeti szociálisták szorító karjai közül Mussolini tanácsára a fasiszma karjai közé menekült, mely ugyanaz, amint a nemzeti szociálizmus, csak más kiadásban. Mind a kettő osztály uralmat szolgál és mind a kettőnek az a célja, hogy a marxizmust, az igazi nemzetközi és osztályharc alapján álló szociáldemokráciát megsemmisítse. Ez a magyarázata annak, hogy Dollfuss sohasem a nemzeti szociálistákkal szemben vette fel az erélyes és kegyetlen harcot, hanem a szociáldemokráciával szemben folytatott irtó hadjáratot.

Végül a nemzeti szociálisták fegyvergyőlyői oltották ki Dollfuss életét. Mi szociáldemokraták elítélünk minden brutális erőszakot, minden embertelen gyilkosságot. De önkéntelenül arra gondolunk, hogy ez év február havában Dollfuss osztrák kancellár száz számra gyilkoltatott le proletár apákat, anyákat és gyermekeket. Órák alatt ítéltetett és akasztott fel, a minden emberi jogokért, a demokráciáért és igazságért küzdő szociáldemokratákat.

Dollfuss utolsó kérése egyik miniszter társához az volt, hogy gondoskodjanak feleségéről és gyermekeiről. A kemény szívű diktátor, mikor gyermekei sorsáról volt szó, mint ember tudott gondolkodni. Mint embert megértjük őt, de ez előtt hat hónappal ő nem gondolt azokra a proletár anyákra és gyermekekre, akiket télvíz idején gépfegyverrel és ágyúval lövetett és üzött ki otthonukból. Nem gondolt azokra az árvákra és özvegyekre, akiknek kenyérkeresőjét akasztófára huzatta. Igen, ezek a keserű emlékek jutottak eszünkbe, amikor a táviró hírül hozta Dollfussnak halálát. És azok az elvársaink jutottak eszünkbe, akik Bécs uccáin a barikádokon gépfegyver és ágyú tüzben estek el, míg Dollfuss, a gyáva proletárgyilkost a kancellári palota titkos kijáratán való menekülés közben érte az ellenfél golyója, amitől a személyes biztonságára kirendelt detektívek sem tudták megmenteni. Az erőszak és gyilkosságok útját Dollfuss nyitotta meg s akik őt meggyilkolták, azok az ő követői voltak. És ezen az uton nincs megállás addig, amíg helyre nem állítják a törvényességet, az igazságon és egyenlőségen alapuló rendszert s a reakció helyébe az igazi demokráciát.

Félévi közgyűlés Vulkánban

Julius hó 21-én a vulkáni szaktársaink fél évi közgyűlést tartottak. A gyűlés megnyitása után Gärbovean szaktárs a szövetség nevében üdvözölte a jelenlevőket. A csoport félévi működéséről Zolyomi szaktárs tesz jelentést, majd Gärbovean szaktárs mint a kerület titkára ismerteti a bányatársulattal folytatott kollektív szerződés tárgyalásait. A Munkakamarák felosztásának körülményeiről, valamint a munkás biztosító pénztár körüli ügyekről tart beszámolót. Ezek után a szaktársak élénk figyelmű közepette részletes ismertetést nyújt a Prágai Olimpiáson szerzett tapasztalatokról, (melyről lapunk más helyén számolunk be.)

A különböző helyi ügyek elintézése után az időközben szükségessé vált vezetőséget egészítették ki a következő szaktársakkal: Elnök Vuzdugan Vilmos, alelnök Rauscher Rudolf, jegyző Oprea Petru és ellenőr Vas András.

A szakszervezeti mozgalom mai helyzete és követendő taktikája

(Folytatás)

Irta: SCHNEG FERENC

Az egészséges munkásmozgalom olyan emberek igényel, akik hajlandók szabadidejüknek tetemes részét is feláldozni aprólékos, sokszor idegölő munkára, akik nem csüggednek el pillanatnyi, sokszor huzamos sikertelenség láttára sem, hanem öntudatlan, kitartóan újból és újból megkísérik öntudatlan munkatársaik felvilágosítását. Az ilyen elvtársak pedig nagyon sokszor kivannak téve gyanúsításon is. Ez tehát sokkal súlyosabb feladat, mint amit a tulajdonos igényelnek a hívóktól. Tudatosan használom a hívő szót, mert akik annyi tapasztalat után sem ábrándultak még ki a „forradalmi messiásokból”, akik nem a tények alapján ítélik a dolgokat, hanem azért vallnak valamely elvet, melyet egy előttük tetszetős eszme hirdetői csaltaatlannak, vagy szükségesnek mondanak, mert maguk az eszme hirdetői előttük rokonszenvesek, az eszme hirdetői soha nem bírják, tehát nem okoskodnak és nem igyekeznek meggyőződni semmiféle állításuk helyes vagy igaz voltáról, azok nem is lehetnek egy világnézet meggyőződött követői, hanem csak hívői. Ezek a hívők azonban nem hajlandók semmiféle áldozatot hozni hitükért.

Látjuk, hogy burkoló cégér alatt dolgozó „szervezetek” az alacsony járulék hívei. Esetről esetre gyűjtének, ha harcot vívni és ilyen kirohanásokat, arra az ilyen emberek nem is gondolnak, nem is kívánhatók, hogy utána járjanak az igazságnak, hisz semmi érzelmi közösség nem fűzi őket a megragalmazott munkásvezérhez, sőt sok esetben egyenesen örvendenek ennek, mert saját magukat vigasztalják meg, megléve az ürügy, hogy magukat távoltarthatják a jövőben is a szervezettől, ahová fizetni is kellene, esetleg bizalmi és egyéb tisztségeket vállalni és „állását” kockáztatni.

Hát nem ezerszer kényelmesebb semmivel sem törődni és sehova sem fizetni? A szakszervezetben még meg is dorgálják, ha nem viselkedik a közérdekeknek megfelelően. Ha mindezt átgondoljuk, rögtön érthetővé válik, hogy miért oly eredményes az ellenpropaganda. Az öntudatlan munkásokat megszervezni akkor is nagy feladat volt, mikor még a „bolsevik” szót nem is ismertük. Mikor nem volt nehezebb feladat tehát az ma, mikor ez fennáll, sőt ezenkívül még számos alakulat dolgozik abban az irányban, hogy a munkásokat az osztálytudatos szervezetektől elvonja. Ma már nemzeti és vallási alapon működő alakulatok is vállalva dolgoznak azon, hogy a munkásságot hamis vágányra terelje. Hozzájárul ehhez még a renkívül nagyméretű válság, mely az emberek tízezreit az uccára veti és pillanatnyilag még a dolgozókat is általi rettegésben tartja. Így áll elő az a helyzet, hogy ép mikor legnagyobb szükség volna az összefogásra, leginkább hiányzik az összefogó erő.

Pedig ma, ha a munkásságot semmiféle ellentét sem osztaná részekre, ha meg volna is a legideálisabb egység, még ebben az esetben is kemény dió volna az általános életszínvonal megvédése a kapitalizmus egyre megismétlődő támadásaival szemben. Meggyőződésem, hogy bármilyen súlyos a helyzet, bármilyen súlyos a gazdasági válság, egy igazán egységes munkástábor nem hiába venné fel a küzdelmet a kapitalizmussal szemben.

Nagyon gyakran hallható az a megállapítás, hogy „nem jó a vezetés”. Hát igaz, lehet, sőt valószínű, hogy másként is lehet a

szakszervezeti mozgalmat irányítani. Azonban úgy érzem, hogy jómagam, ki hosszú évek óta állandóan vezető tisztséget töltök be a vasmunkás mozgalomban, legkevésbé lehetek illetékes, hogy bírálatot gyakoroljak a vezetőség munkája felett. Könnyen odavetethné valaki, hogy ott vagyok, miért nem csinálom úgy, ahogy helyesnek látom. A gyakorlatból tudom, hogy egy testület munkáját mindig könnyebb bírálni, mint az arra bízott feladatok elvégzését végrehajtani. Egy szövetség, vagy csoport helyes vezetése sohasem mulik egyedül egy vezetőségen. Sok függ attól, hogy mennyi elszántság, mennyi akarat-erő, mennyi tennivágyás fűti a tagokat. Ugy a szövetség, mint a csoportok vezetőségei a tagok közvetett, vagy közvetlen választása útján kerülnek posztjukra.

A különböző csoportok képviselői egymást kölcsönösen felvilágosítják csoportjuk helyzetéről és így körülbelül kikristályosodik a tennivaló. A szövetség vezetősége sem lépheti túl a lehetőségek határait. Minden esetben számot kell vetni a lehetőségekkel, máskülönben komolytalanná válik és minden respektusát elveszítendő.

Amiért a legtöbb vád elhangzik, hogy a taglétszám csökken, vagy emelkedik, vagy nem jobban emelkedik, azért nemcsak a vezetőségi tagok felelősek. A szocialista

szakszervezetek természetüknél fogva arra vannak utalva, hogy minden egyes tag küzdjön szervezetét fejlesztés érdekében. Az a szakszervezet, ahol csak a vezetőségi tagok dolgoznak, nem lehet életképes és nem is ideális.

Tudomásul kell venni mindenkinek, hogy a szakszervezeti tevékenység nem merülhet ki a járulék fizetésben és a vezetőség megválasztásában. Sajnos, a vezetőségi tagok nagy része az egyes csoportoknál kényszeredetten teljesíti kötelességét. Ez azért van, mert nem érzik maguk mögött a tagok támogatását. Bizonyos, hogy ha a tagok élénkebben éreklődnek a párt- és szakszervezeti élet iránt, önmagától megváltoztatná a vezetőségek szellemét is. Elképzelhetetlen, hogy egy csoport ügyeit figyelemmel és érdeklődéssel kísérő tagok olyan vezetőségi tagokat választanak, akik nem törődnek csoportjuk ügyeivel. Régi közmondás: minden országnak olyan kormánya van, milyent megérdemel. Így van ez a szakszervezetben is. Sőt még inkább úgy van, mert itt semmi sem gátolja a tagokat abban, hogy azt válaszák meg, akit éppen akarnak. Ha pedig megválasztották, respektálni is kell a saját maga akaratából megválasztott vezetőt. Csak így lehet annak is viszont munkakedve.

A tárgyilagos bírálat a munkásmozgalomban nélkülözhetetlen, anélkül nem lehet előmenetel. Mindig szem előtt tartva a lehetőségeket lehet csak tárgyilagos bírálatot mondani; ellenkező esetben csak zavart keltünk.

El kell jöjjön az idő, mikor a kishitúséget felváltja a bizalom, a közönyt a kishitúság, mert enélkül nincs fejlődés, az a halált jelent, a munkásság pedig nem lehet öngyilkos.

Beszámoló a prágai munkás-olimpiászról

Mint hogy szaktársaim szíves meg bizásából volt szerencsém a Prágai Olimpiászra utazni és annak a hatalmas, nagyarányú igazi munkáspárt teljesítménynek szemtanúja lenni, nem mulaszthatom el, hogy röviden lapunk terjedelméhez alkalmazkodva beszámoljak az ott látottak és tapasztaltakról, ami életemnek soha el nem muló örök emléke fog megmaradni. Lelkesíteni és akaratot fog kölcsönözni, hogy szerény tehetségemet szakadatlanul a proletár mozgalom szolgálatában állítsam, hogy Románia munkásmozgalmát is olyan nivóra emeljük, amely méltó legyen ahhoz a teljesítményhez, amit Csehszlovákiában láttam.

A Prágai munkásolimpiász július 1-8 ig terjedő időközben zajlott le a legnagyobb, legfényesebb és szíveskedés közepette. A Csehszlovák elvtársaink sok tízezerre menő résztvevői mellett, a következő államok képviseltették magukat: Anglia, Franciaország, Belgium, Amerika, Norvégia, Lengyelország, Svájc, Románia, Magyarország, Finnország, Palesztina és Jugoszlávia — továbbá a Német és Osztrák emigráns-csoportok. Az Osztrák elvtársak bármilyen kegyetlen terror alatt is élnek, mégis igen tekintélyes számú elvtársak léptek át a határt, hogy résztvegyenek a munkás sport ünnepélyen.

A megnyitó ünnepélyen mint egy 70.000 elvtárs vett részt. Ünnepi beszédet tartottak: Humelhanz Csehszlovákia, Schmith az Angol munkás párt elnöke és Iulius Deutsch az Osztrák munkásság emigrációban élő vezető egyénisége. Az előadásokon a sportnak minden ágazatát bemutatták, ami rendkívüli magas nívójú fejlettségről tanuskodott. Elragadó volt a sportoló nők, gyermekek és férfiak tornája, melyen 6000 fű 6000 lány és 12 ezer férfi vett részt. Érdekes, hogy ez a sok ezer tornász az ország különböző helységeiből volt és a tornagyakorlatokat a rádióon keresztül tanulták be. Tudni kell, hogy Csehszlovákiában a rádió leadóállomás használata nem a burzsoázia kizárólagos privilégiuma, hanem a munkásságnak is rendelkezésére áll és ezen keresztül is nyújthatnak nevelést a sportot kedvelő elvtársak részére. Az olimpiász ideje alatt egészen Prágát piros lobogóerdő borította. A sporttelepen 20 méteres pozván 10×6 méteres piros lobogó lengett és bármerre tekintett az ember, a kis lobogó ezrei tüntek fel.

A felemelő és az igazi munkás

szolidaritásnak volt felemelő és lelkesítő jelene, amikor a különböző országok sportcsapatai saját országuk zászlói alatt felvonultak. Minden csoport előadását lelkes taps vihar követte, így a mi országunkét is. Elragadó volt a különféle élőképek megrendezése és köztük a köztársaság megteremtésének bemutatása. Az élőképen látni lehet, amikor a munkások, piros zászlóval a kézbe vették harcukat a köztársaságért s ha egy egy zászlóvivő elesett mindig más és más került helyébe, míg végül a harc vége, — győzelem. Az ipar fejlődése a primitív termeléstől, a modern gép technikájáig és végül a társadalmi átalakulás került bemutatásra, ahol a gépek, az emberiség segítő társaival vannak és nem az elleneségei, mint az korunkban van. Ime a sporton keresztül is lehet osztályharcos nevelő munkát végezni, ha a sport irányítása nem a kapitalisták kezében van.

A munkásolimpiász a 8-ik napon ért véget, amit hatalmas tüntető felvonulás fejezett be. A felvonuláson közel százezer elvtárs és elvtársnő vett részt és Prága város lakosai több százezeres tömegekben vonult ki az utcára. Ilyen hatalmas tömegtüntetést még nem igazán látott az a régi történelmi eseményekben gazdag város. E rövid beszámoló mellett meg kell emlékezni arról a szabadságról és demokráciáról, amit Csehszlovákiában tapasztalni lehet. Az ünnepélyeken képviseltette magát Massaryk, köztársasági elnök, a kormány több miniszterével, a hadsereg, és a főváros tanácsa a főpolgármester személyében.

A Csehszlovák munkásmozgalom nem csak a sportban, hanem párt, szakszervezet és szövethatás szempontból is példaadással szolgálhat különösen a mi részünkre. A központi hivatalos pártlap több mint 50 ezer példányban jelenik meg és ezen kívül több kisebb pártlap és folyóirat jelenik meg. A pártnak 61 képviselője van a parlamentben. A szakszervezetek erősek és anyagiak szempontjából teljesen felkészültek, a kapitalizmussal folytatandó harcokra. A vasas szövetség 70.000 taggal rendelkezik. Ugy a vasas, mint a többi szövetségek, pártnak és szövethatásnak, több száz milliókat érő paloták vannak.

Szeretném volna, ha a romániai szaktársaink és elvtársaink mind ott lehettek volna,

mert ilyen felemelő eseménynek a pusztasága is testvéri szeretetünkben, a proletáriátus felszabadítása érdekében folytatott küzdelemben meg sokszorozta volna hitünket, reményünket és tettekeségünket. De ha nem volt alkalmunk sokan és sokan együtt és egyszerre látni a látottak felett együtt örülni és lelkesedni, kárpótol mindnyájunkat az a tudat, hogy eljön az idő, amikor Románia munkásosztálya is a Csehszlovák elvtársainkhoz hasonló ünnepélyt rendezhet, amikor mi sem leszünk hátramaradottabb külföldi elvtársainknál.

De szerettem volna, ha Románia szervezeten munkás rétege is szemtanúja lett volna, hogy tanuljon és okuljon felette, hogy mire képes a munkásság, ha a szétszórta és szunynyadó erőket egy irányban csoportosítja.

És még szerettem volna egyet: ha végig-

nézték volna ezt a sportünnepélyt, azok a romániai sportot üző és kedvelő munkások, akik különböző polgári sportegyesületekben működnek. Azok, akik a kapitalista vállalatok által alapított és pénzelt sport-alkulatok szolgálatában állnak, amely alakulatokra a kapitalisták nem a munkások iránt érzett szeretetből áldoznak, hanem hogy a munkásokat elvonják az osztályharcos szervezkedéstől és az ezt kiegészítő munkássport és kulturintézményektől.

Igen, láthatták volna, hogy a Cseh munkásság nem sallangja, nem uszályhordozója és nem vak eszköze a kapitalista és nacionalista érdekeknek, hanem a maga erejére és önállóságára támaszkodva, országot és világot bámulatba ejtő munkásszolgálatot, sportot és kulturát teremt magának.

Gärbovean Simion

A KALÁNI VASGYÁR IGAZGATÓ FENYEGETŐZÉSEI

Az igaz mondásért már sok baj történt a világon. „Mond meg az igazat és betörök a fejed” — mondja a példa beszéd. Így van ez a Kaláni vasgyárban is, — haragszik és fenyegetődik az igazgató ur amiért megirtuk az igazságot szaklapunk hasábjain, de nem tehetünk róla. E felől csak ő tehetne: megváltoztatni a rendszert, hogy legalább továbbra is ne legyen igazunk. Megszüntetni a zsarnokságot, a határtalan kizsákmányolást és betartani a törvényes szabályokat. Erre a nívóra kellene emelkednie az igazgató urnak s akkor talán még tiszteletet is váltana ki maga iránt a munkások részéről. De az igazgató ur nem ezt az utat választja, — dühöng és fenyegetődik. Kérdőre vonta és megfenyegette a szaktársakat a szaklapban megjelent közleményekért.

A helyzet azonban maradt a régi. Ma is napi 10—11 órát dolgoznak, a legnyomorultabb éhbérek mellett. Sőt még ennél is többet egyes helyeken, így a kohó-építésnél napi 12 órát dolgoznak minden túlorai százalék nélkül és erre még engedélyt is szerzett az igazgatóság a munkaügyi felügyelőségtől.

Az öntő munkásoknál a selejtes („auschusz”) öntvények 6 százaléka törölve lesz és ami ezt a mennyiséget meghaladja azt az öntőkkel megfizettetik; ugyancsak megfizettetik a tulsulyt is 4 lejjel kilogrammonként. Hallatlan és felháborító formája ez, a munkaerő kizsákmányolásának. A szerencsétlen öntő munkások állandóan és naponta keresetük egy részét fenti címeken vissza kell fizessék a cégnek. Azért állandóan, mert az öntő mesterségben, természeténél fogva kikerülhetetlen a selejtes „auschusz” munka és a tulsullyal sikerült öntvénydarabok.

„Normális” kizsákmányolás esetén a múltban úgy volt, hogy az öntő a selejtes és tulsullyal sikerült munkáért legfeljebb nem kapott semmi bért, ha még a saját hibáján kívül történt is, de hogy ezekért büntetést fizessen, ez ismeretlen fogalom volt.

Egy másik eset: A gyár igazgatósága 8 hónapon keresztül a nyugdíj alapra a törvényben meghatározott összegnél többet vont le. Ezt a munkások megreklamálták a munkaügyi felügyelőség közbejöttével. Az igazgatóság kötelezettséget vállalt a többlet visszafizetésére, ami személyenként több mint 500 lejre emelkedik, és azóta már 2 hónap eltelt, a visszafizetés azonban csak késik. — Nem is csoda, hisz nincs szegény Auschnitt urnak miből fizetnie. Előlegezhetnek részére néhány tízezer lejt a gazdag munkások.

Lelkes szervező munka Kolozsváron

A kolozsvári szaktársaink fáradságot nem ismerő lelkes szervező munkát indítottak, hogy a szervezkedés eszméit bevigyék azoknak is lelkiületében és öntudatában, akik eddig távol állottak a szervezett munkásság áldozatteljes küzdelmeitől, mely küzdelmeket nap-nap után folytatnak a kizsákmányoló kapitalizmus ellen és a proletáriátus politikai és gazdasági felszabadulása érdekében. A szervezett munkásság eme küzdelem teljes törekvéseit nem vivhatja eredményesen egymaga,

ha a bér munkásság egy másik tábora a távolból közönbösen szemléli, akkor, amikor a harc az ő érdekükben is folyik. Erkölcsi és proletár kötelessége mindenkinek, kivenni részét a közös harcból és áldozathozatalból, amely harc annál könnyebb lesz, minél nagyobb a közös erő és minél többben vagyunk és az eredmény annál nagyobb és reményteljesebb, minél inkább egyesítjük erőinket a harcokban. Közös erővel mindent elérhetünk, de külön-külön, magunkra hagyatva, mindent veszíthetünk.

Kolozsváron a szervezett munkásság hívó szavát a Junász-gyári öntők és gépfornálók megértve, közel százan léptek be a szervezetbe. Ennek a gyárnak munkásai ezelőtt évekkal valamennyien szervezettek voltak. A gyárban türethető viszonyok, rendezett bérek és emberséges bánásmód volt. Da a mindnyájunk által ismeretes munkásszolgálati lefőrtés itt is elhatalmasodott a munkások fölé. Elhagyták a szervezetet, megszűnt a kollektív szerződéses viszony a munkások és a gyár között, amiért aztán keserves árat fizettek az ott dolgozó munkások.

A most már újja szervezett munkások, a helyi csoport vezetőségével egyetértőleg megindították a küzdelmet egy új kollektív szerződés érdekében, hogy visszazerezzék azokat a jogokat, amelyeket szervezatlenségük következtében elveszítettek. Mindenesetre nem lesz könnyű dolog, de kitartással és áldozatkészséggel sok mindent lehet pótolni.

Ugyancsak a szervezkedés gondolata hatja át a HIRSCH-féle vasöntőde és gépgyár munkásait is. Ennek a gyárnak is a munkásai évek óta a szervezatlenség következtében minden nap többet és többet kell dolgozniok és ezzel szemben minden nap alacsonyabb lesz a munkabér és kisebb darab kenyér jut az asztalukra.

Mi, a munkásszolgálat régi katonái örömmel üdvözljük sorainkban az új harcosokat, szeretettel fogadjuk őket és támogatásunkról biztosítjuk, csupán egy a kívánságunk: *legyenek kitartó és hűséges társaink, a munkásság felszabadítása érdekében folytatott küzdelemben!*

Újra alakult a temesvári vas- és fémmunkások csoportja

A temesvári vas- és fémmunkások június hó 24-én tartották meg alakuló közgyűlésüket.

Az egybegyűlt szaktársakat Pirovszki szaktárs üdvözlölte. Tartalmas beszéd keretében vázolta a temesvári vas- és fémparban foglalkoztatott munkások helyzetét. Hihetetlen kizsákmányolás folyik ebben a szakmában — mondja — ami annál is inkább lehetséges, mert a munkásság ereje szétforgácsolt és szervezeten. A 4-5 lejes órabérek nem mennek ritkaság számban Temesváron. És a munkás védtörvények betartása ismeretlen fogalom a munkaadók részéről. A munkásság ön-ön maga iránti kötelezettséget teljesíti, ha szervezetben tömörül és felveszi a küzdelmet saját helyzetének megjavítása érdekében.

A megnyitó beszéd után Pirovszki szaktárs a szövetség képviselőjében megjelent Bartalis szaktársat üdvözlölte. Majd Bartalis szaktárs

emelkedett szólásra és beszédében kifejti, hogy a Szövetség vezetősége a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel viseltetik a temesvári szaktársak szervezkedése iránt és teszi ezt annál is inkább, mert hiszen sok oldalú és irányú munkás érdeke fűződik ahhoz, hogy Temesváron élénk és erőteljes vasas szervezet fejlődjön ki. Éppen ezért a vezetőség minden erkölcsi és ha kell anyagi segítséget is nyújt, hogy a szaktársak eredményes szervezeti munkát végezzenek. Egyben a központi vezetőség meleg hangú üdvözlését tolmácsolja. A továbbiak során Bartalis szaktárs részletes ismertetést nyújt az ország vas- és fémmunkás mozgalomnak fontosabb eseményeiről, valamint a munkásság általános gazdasági és politikai helyzetéről. Kéri a jelenlévő szaktársakat, hogy az ország munkás mozgalmában kapcsolódjanak be és mondják ki a helyi szakszervezet megalakulását.

A jelenlévők többek felszólalása után egyhangú lelkesedéssel kimondják a helyi csoport megalakulását. A vezetőségbe a következő szaktársakat választották meg:

Elnök: Pirovszky Károly, másodelnök Pichl Ödön. Jegyző: Blahó Gyula. Pénztárnok: ifj. Strosz István. Ellenőrök: Tărean Damian és Vlach József. Vezetőségi tagok: Reiner Vilmos, Biroşec Ioan és Sándor Lajos.

A további tanácskozások folyamán több szaktárs szólalt fel, majd Pirovszky szaktárs a legközelebbi teendőkről tart részletes ismertetést. A lelkes hangú gyűlés kimondta, hogy a legmesszebbmenő propagandát indítja meg a temesvári vasmunkásság megszervezése érdekében. A gyűlés Bartalis és Pirovszky szaktársak lelkesítő beszédeivel véget ért.

Vajdahunyadi csoport közgyűlése

Vajdahunyadi csoportunk július hó 14-én jól látogatott évi közgyűlést tartott. A gyűlést Lăscău Nicolae elnök szaktárs nyitotta meg. Megnyitó beszéde során üdvözlölte Gärbovean szaktársat, mint a Szövetség kiküldöttjét, majd az évközben elhunyt szaktársokról emlékszik meg. A közgyűlés tagjai felállással adnak kifejezést az elhunytak iránti részvételeknek.

Oreskovici szaktárs az előbbi gyűlés jegyzőkönyvét olvassa fel, miután az elnök szaktárs a csoport múlt évi működéséről nyújt kimerítő ismertetést. Mindenek előtt rávilágít azon nehézségekre és akadályokra, melyeket különböző oldalakról górdítenek a csoport működése ellen. Mégis ennek dacára a taglétszám nem esett, sőt fejlődésről lehet inkább beszámolni, amennyiben most már véglegesen becsatlakoztak a nyugdíjas munkások is. Jelenti, hogy a vezetőség több ízben interveniált úgy a helyi, mint a központi igazgatóságnál a kollektív szerződés pontjainak betartásáért és más különféle, a munkásságot érintő ügyekért. Ugyancsak nagyon gyakori közbejárások voltak a munkásbiztosító intézménnyel, a munkások panaszainak orvoslása érdekében. A munkakamarában kifejtett tevékenységről tart beszámolót és végül a csoport tagjainak kulturális nevelése érdekében kifejtett intézkedéseket foglalja össze.

Florea szaktárs a csoport évi pénztárforgalmát ismerteti és Bartha szaktárs az ellenőri jelentést teszi meg. A jelentéseket a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette, — a vezetőségnek a felmentvényt megadta és korelnöknek Gärbovean szaktársakat választották meg.

Gärbovean szaktárs a szövetség nevében üdvözlöli a közgyűlés tagjait. A munkás szervezetek fontosságáról és azok hivatásáról beszél. Ismerteti a szervezeti életben elfoglalt vezetőségi tisztségek szerepét. A Szövetség helyzetének ismertetése után az általános politikai és gazdasági kérdésekkel foglalkozik. Majd kitér a Csehszlovákiában tartott nemzetközi sportünnepélyekre. Tekintettel, hogy személyesen részt vett az ünnepélyeken az ott látottakról és tapasztalatakról tartott előadást, amit a szaktársak élénk figyelemmel hallgatták végig.

Választások során a vezetőségbe a következő szaktársak nyertek tisztséget. Elnök Lăscău Nicolae. Alelnök Oláh Ferenc. Pénztárnok Florea Ferenc. Jegyző Muntean Ioachim. Vezetőségi tagok: Ajtai Ernő, Homosteanu Ioan, Dăneasa Miron, Planicsek Péter, Iepure Dumitru, Schweifhoffer Mátyas és Mogyos István. Póttagok: Lucaciu Ioachim, Homosteanu Ferenc és Bojan Ferenc. Ellenőrzőbizottsági tagok: Szilágyi Sándor, Schwarz Arkádie és Pál János. Póttagok: Lăzar József I., Buzás Gáspár és Crainic Nicolae.

A közgyűlés elhatározza, hogy a munkásokon építéséhez minden munkás 20 órai munkabérével járul hozzá, amit 10 részletben fognak levonni a munkásoktól.

Az azugai üvegyár

Az azugai üvegyári munkások kollektív szerződés tervezetét nyújtották át az igazgatóságnak, hogy ezzel a gyár és a munkások között szerződéses viszonyt teremtsenek. Az igazgatóság és a munkások között megindult tárgyalások nem vezettek teljes eredményre. A függőben maradt pontok elintézésére a munkások a munkaügyi inspektorátus közbejárását kérték, aki augusztus 31-re, kitűzte a tárgyalásokat.

A Szövetség részéről Rusu szaktárs vett részt a tárgyalásokon, míg a gyár munkásai minden osztályból választottak egy-egy küldöttet.

E tárgyalások folyamán tisztázást nyert a fizetéses szabadság időre járó munkabér kiszámítási módja. A Szövetség kiküldöttje rámutatott arra, hogy a kötelező döntő bíróságok alkalmával, a semmitőszék bírái arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az utóbbi három hónapi keresetet elosztjuk a ténylegesen megdolgozott napok számával és az elosztásból nyert hányados képezi az illető munkás napi keresetét.

Rendezetlenül maradt a tűzifa mennyiségre vonatkozó követelés. A munkások havi 1 méter tűzifát követeltek, míg a gyár igazgatósága csak 1/2 métert, hajlandó folyósítani.

Hosszan tartó tárgyalások után, amelyek a végén igen éles mederben terelődtek, a következő tárgyalások pontos időpontjának megállapítása miatt, a Munkaügyi Inspektorátus augusztus 10-ére tűzte ki az újabb tárgyalások menetét.

Kollektív szerződés kötés előtt áll a tordai üveges munkásság

A tordai üveges munkások kollektívszerződése szeptember hó elsején jár le. A felmondási határidő augusztus elseje, mely időpontban a munkások a szerződést fel is mondták és egyben kérték úgy a gyár igazgatóságát, mint a munkaügyi inspektort az új szerződésre vonatkozó tárgyalások napjának kitűzésére.

Az új szerződés pontjainak megtárgyalása ügyében a tordai szakszervezet vezetősége augusztus 12-re nagy üveges munkás gyűlést hívott össze, melyen minden egyes munkásnak erkölcsi kötelessége megjelenni. Nem szabad szemelől téveszteni egyetlen munkásnak sem, hogy egy kollektív szerződés mindig képmása a munkásság erejének, szerveztségének és összetartásának. Ha rossz és hiányos a szerződés az mindig a szervezeti összetartásnak a gyengeségét bizonyítja. Jó és a munkásság igényeit kielégítő szerződést csak erős szerveztséggel rendelkező munkásság köthet. A kapitalisták sohasem ember szeretetből fakadó józan belátás alapján kötik a szerződést, hanem a munkásság által rájuk erőszakolt kényszerítő körülmények hatása alatt. A kapitalisták szíve a verheim szekrény, az pedig hideg érzéketlen vas, arra pedig nem bízhatja sorsát a munkásság.

Okulni és tanulnia kell a tordai munkásságnak a multak tapasztalain, amikor szervezetlenségük következtében elvesztették a kollektív szerződést és vele együtt a nehezen megszerzett jogokat is. Ma munkalehetőség, jó konjunktúra van ebben a szakmában és ezt ki kell használni, ezt nyíltan is meg kell mondani, mintahogy nem rejti véka alá ezt a szándékát a kapitalista sem, amikor az ő malmán van a víz. A tordai üveges munkások példát kell szolgáltatassanak az ország többi üveges munkássainak is, és megmutassák, mire képes a munkásság ha összefog és együttes erővel veszi fel a küzdelmet a maga érdekében, a kapitalistákkal szemben.

Olvassátok és terjesszétek a

Munkás Ujságot

A balesetek megelőzésére vonatkozó rendeletek

A társadalombiztosítás egységesítéséről szóló törvény 113 cikkének rendelkezése értelmében, a központi társadalombiztosító tanács megalkotta „a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályzatát”, amelyet a Monitorul Oficial 133 számában (1934 június 13) közzé tett.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy egy a kereskedelmi, mint az ipari vállalatoknál, az alkalmazottak egészségét és biztonságát célzó intézkedések a szó legteljesebb értelmében ellettek hanyagolva, úgy ezen intézkedések megtétele valóban időszerű volt. Bizonyos az, hogy az ipari vállalatok ezen a téren is kötelezettségeikből csak annyit fognak betartani, amennyire a munkásság összefogó ereje erre kényszeríteni fogja, ellenére annak, hogy a rendelkezések kihágói büntető szankció alá esnek.

Ha meg is felel a valóságnak azon elgondolás, hogy a balesetből kifolyólag károsodás éri egy a munkaadót, mint a nemzetgazdaságot, mégis a legsúlyosabb következményeket a balesetet szenvedő munkás kénytelen elviselni, hátrahagyva a családot, sokszor örök életre minden kereset nélkül. Minél kevesebb lesz a balesetek száma és ezek természetű minél kisebb méretű, annál enyhébb lesz a szenvedés és nyomor a munkás családjában.

Ezen okokból kifolyólag a munkásságnak, de különösen a szervezett munkásságnak jól felfogott érdeke, hogy minden erejével küzdjön ezen balesetek megelőzésére vonatkozó előírásoknak a munkaadók részéről való betartására. E tekintetben a munkásság egyetlen gyárban sem tehet a munkaadóknak kedvezményt. A munkaadó részéről hozandó áldozat aránytalanul kevesebb, amint a rendelkezés be nem tartása miatt a munkásnak kellene hozni. A szükséges intézkedések megtételéért folyó küzdelem határozott és szívós kell legyen, akárcsak a kollektívszerződés megkötéséért folyó harc.

Az alább ismertetett előírások immár törvényes erővel bírnak s most a munkásságon van a sor, hogy ezeket be is tartassák.

A balesetekkel járó munkaadói kötelezettségek.

A Társadalom biztosítás egységesítéséről szóló törvény értelmében egy üzem munkaadójának tekintetik az, akinek számára a termelést eszközlik és általában azok a személyek akiknek részére a kötelező biztosítás alá eső, egy másik személy béralkalmazotti minőségben fejt ki tevékenységet.

Az építőipar munkálatainak, munkaadónak tekintetik a munka fővállalkozója, vagy ennek hiányában az, aki a munkát rendelte.

Ha egy biztosított, míg az üzemben dolgozik balesetet szenved, a munkaadó köteles az orvosi segítség nyújtására, megtenni az első lépéseket és szükség esetén saját költségén kórházban, vagy az orvosi mentő állomásra szállítani.

Köteles továbbá a társadalom biztosító intézeteknek, alkalmazottaik összes baleseteit, súlyosságukra való tekintet nélkül legkésőbb 3 napon belül bejelenteni és köteles minden adattal kitölteni, azokat a nyomtatvány mintákat, melyeket e célból a társadalom biztosító intézmény rendelkezésére bocsájt.

Az elszigetelt, vagy olyan üzemek munkaadói, ahol a termelés nagy kiterjedésű területeken megy végbe, mint például az erdőipari üzemek, kötelesek első segélyt nyújtó állomásokat létesíteni és a balesetet szenvedett munkásoknak, a kórházig vagy mentő állomásig az elszállítását jó körülmények mellett biztosítani. Az esetben ha a munkaadó ezen kötelezettségét elmulasztja, a központi társadalom biztosító intézmény jogosult a munkaadó terhére első segélyt nyújtó állomásokat, felállítani és ezeket orvosokkal és kötszerekkel ellátni.

Balesetnek tekintetik az alkalmaztatás egész ideje alatt történő bármilyen ütés, vagy sebesülés, tekintet nélkül a helyre vagy a körülményekre ahol az eset előfordult.

Azon szakmai betegségek, amelyek mérgező anyagok állandó használatából kifolyóan származnak, szintén baleseteknek tekintetnek és a biztosítottak jogot nyernek törvény által előírt kártalanításra, ha az általános munkaképtelenség nagyobb mint 2/3.

Ezen szakmai betegségeket felőlelő kimutatást első esetben a társadalom biztosító központi tanácsa állapítja meg és utólag kiegészíthetők a közgyűlés határozata útján, a központi orvosi bizottság véleménye alapján.

Ha a baleset abból az okból kifolyólag történt, hogy a munkaadó, nem tette meg az előírt intézkedéseket, és ezeket a baleset elhárítása szempontjából nem hozta előzőleg az érdekeltek tudomására, vagy ha a baleset egy harmadik személy hibájának tudható

be, a biztosított utódjai, valamint a társadalom biztosító központi intézménye, a közjog alapján jogosultak a vétkéssel szemben kártérítési keresetet támasztani.

Ez esetben a társadalom biztosító központ, jogosult a biztosítottakkal, vagy utódjaival szemben, a reája háruló terhek arányában kártalanítással élni.

A társadalom biztosító központi tanácsa a Munkaügyi Minisztérium jóváhagyásával előírja, a balesetek elhárítására vonatkozó intézkedéseket, amelyeket a munkaadók kötelesek megtenni.

500 lejtől 2000 lejig, visszaesés esetén 1000 lejtől 5000 lejig terjedő büntetéssel sújtandó az a munkaadó, aki elmulasztja az üzemében előforduló balesetet az előírt időben bejelenteni és aki nem hajtja végre a társadalom biztosító központi intézmény részéről a bejelentésre vonatkozó előírt kötelezettségeit; hasonlóképpen az, aki a baleset körülményeiről hamis adatokat mond be, valamint az is aki nem tesz lépéseket hogy alkalmazottjának első orvosi segélyt nyújtson és nem gondoskodik elszállításáról.

1000 lejtől 10.000 lejig, visszaesés esetén a kétszeresével sújtandó az a munkaadó, aki alkalmazottjainak egészségét célzó rendelkezéseit nem tartja be. Ezen kihágások, az 1933 február 15-én hozott munkabírósági törvény alapján tárgyaltnak.

A munkaadó köteles orvosi gyógykezeléséről gondoskodni betegségének egész időtartama alatt az olyan biztosítottól aki munkaadójának külföldön végez el munkát, kinek üzeme az ország területén van, ha ezen időközben megbetegszik, vagy balesetet szenved.

A munkaadónak joga van az illetékes társadalom biztosító intézménytől igényelni az orvosi költségek megtérítését, a törvényben biztosított pénzbeli segély összegének erejéig.

Az esetben ha a biztosítottnak folyósította a törvényes pénzbeli segélyeket, úgy ezek megtérítését is igényelheti.

A balesetek megelőzését célzó intézkedésekkel szembeni felelőségre.

A munkaadók különös figyelmé felhívatik!

A társadalom biztosítás egységesítéséig, azon üzemek munkaadói, ahol gyakori balesetek fordultak elő — kötelezve voltak, a kölcsönös segítség alapú munkaadói szervenek tagjai lenni. Ez a szerv felelőséggel tartozott az összes balesetek következményeire, a balesetet ért alkalmazottért és ennek családjáért, tekintet nélkül a baleset súlyosságára, vétkésségére, vagy okaira.

Az összes munkaadók a kiszabott büntetési összegekkel kivül a közjog alapján jelenleg felelőséggel tartoznak polgári bíróság előtt is a balesetek ért alkalmazottal és annak családjával szemben, ha a társadalom biztosító intézmény tanácsának a balesetek megelőzését célzó rendelkezéseit, melyeket tudtul adták, nem tartják be.

Ezen rendelkezéseknek a „Monitorul Oficial”-ban és „Buletinul Muncii”-ban való közlése jogszerűen azt a feltételezést vonja maga után, hogy az összes munkaadók tudomást szereztek róluk. Mégis hogy alkalmaztatásuk megkönnyíthessék, a társadalom biztosító központi intézmény ezen rendelkezéseket külön nyomtatásban kiadja és bármelyik munkaadó kérésére rendelkezésre bocsájtja.

A balesetek megelőzését célzó rendelkezések tartalmazzák:

a) Rendelkezések, melyek betartására a munkaadók kötelesek lépéseket tenni és amelyek a balesetek elhárítására vonatkozóan a szükséges minimumot képezik.

Ezek nem alkalmazása az előírt büntetéseken kivül, maga után vonja a polgári bíróság útján való kártérítést.

b) Ajánlási jelleggel bíró rendelkezések, melyek alkalmazásáról minden munkaadó szabadon dönthet. Más meglatásban a rendelkezések két kategóriában osztályozhatók:

1) Általános rendelkezések bármilyen üzem részére.

2) Különleges rendelkezések, meghatározott kategóriájú üzemek, vagy termelő vállalatok részére.

Rendelkezések mindennemű vállalatokra vonatkozóan. Általánosságok.

1. Az összes vállalatok munkaadói, kik a Társadalom biztosítás egységesítéséről szóló törvény rendelkezése alá tartoznak, kötelesek megismerni és idejekorán intézkedéseket foganatosítani a balesetek megelőzésére, vagy ezek hatásainak csökkentésére. Ezen intézkedések a következők:

a) A társadalmi biztosítás egységesítéséről szóló törvénynek ezen fejezetre vonatkozó előírányzata.

b) A Társadalombiztosító központi intézményének rendelkezéseit.

c) A gépek, anyagok és épületek megkülönböztetett technikai kihasználása.

2. Bármilyen ipari, vagy kereskedelmi vállalat, valamint bármilyen kiaknázó üzem, működésüknek megfelelően kötelesek a balesetek elhárítására előírt általános és különleges intézkedéseket, mint leg-
elemibb követelményt foganatosítani.

3. Az általános és különleges intézkedésekben foglalt biztonsági előírásokon kivül, a Társadalombiztosítás központi intézményének technikai felügyelői, részletkérdésekben ajánlatokat tehetnek vagy pedig jegyzőkönyvben foglalt kötelező intézkedések megtételére kötelezhetik az illetékes munkaadót.

(folytatjuk.)